

Kvalitativní výzkum (JSB 514 a JSB 575)

(verze k 26. 9. 2020)

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

Út 15:30-16:50

Anotace: Předmět se zaměří na specifika kvalitativního výzkumu, a to jak na sběr dat, tak na jejich vyhodnocení. Důraz bude s ohledem na zařazení předmětu v bakalářském studijním programu kladen na praktické využití těchto metod tak, aby studující byli schopni realizovat vlastní výzkum, ale i posoudit kvalitu výzkumu (např. v pozici úředníka zadávajícího výzkum či hodnotícího nabídky k výzkumu). Z metod sběru dat bude pozornost soustředěna zejména na rozhovor (prakticky) a dále na pozorování a výběr textů; z analytických metod bude probírána kvalitativní obsahová analýza, tematická analýza a interpretativní přístupy.

Cíle výuky:

1. Student/ka získá základní orientaci v oblasti sběru a analýzy dat v tzv. kvalitativní metodologii, a to s důrazem na využití v politologii a veřejné politice.
2. Student/ka získá zkušenosti ze sběru kvalitativních dat (aktivně z metody rozhovoru a rozhodnutí o datovém souboru, pasivně z dalších).
3. Student/ka získá zkušenosti z tzv. kvalitativní analýzy dat (aktivně z jedné vybrané metody, pasivně z dalších).

Podmínky pro splnění studijních povinností:

Aktivity kurzu jsou bodovány. V rámci kurzu je možné získat maximálně 100 bodů:

- 40 bodů za dílčí aktivity (21 bodů za „distanční říjen“ a další budou následovat)
- 12 bodů za domácí úkoly individuální (rozhovor; vytvoření návodu a informovaného souhlasu – 3; pořízení rozhovoru – 3, přepis rozhovoru – 3, analýza rozhovoru – 3)
- 28 bodů za konspekty (4 x 7)
- 20 bodů za závěrečný test

Studijní povinnosti splní ti, kteří obdrží více než 50 bodů (včetně) a zároveň odevzdají všechny individuální domácí úkoly a získají alespoň 15 bodů za konspekty.

Výsledná známka bude odrážet celkový počet bodů podle přehledu uvedeného níže.

90-100 A

80-89 B

70-79 C

60-69 D

50-59 E

49 a méně F

Orientační program kurzu

- (1) Kvalitativní výzkum – úvod do kurzu
- (2) Kvalitativní výzkum – jeho logika; sběr dat, analýza, prezentace; různé tradice kvalitativního výzkumu; pojmosloví
- (3) Cíle a výzkumné otázky v rámci kvalitativního výzkumu; etika
- (4) Výzkumné designy a kvalita v kvalitativním výzkumu
- (5) Reflexe probrané látky, rozvrh individuálních výzkumů
- (6) Sběr dat: rozhovory (1)
- (7) Sběr dat: texty a pozorování
- (8) Sběr dat: rozhovory (2)
- (9) Analýza dat
- (10) Četba
- (11) Četba
- (12) Analýza dat (prakticky) a prezentace kvalitativního výzkumu
- (13) Reflexe, Opakování

Výzkumná a studijní etika a pravidla chování

Vzhledem k tradici univerzity a povaze vyučovaných předmětů bude kladen velký důraz na etické a odpovědné jednání všech studentů a vzájemný respekt. Etické a odpovědné jednání je navíc základem práce analytika veřejné politiky, na které studium připravuje. Za výrazné porušení etiky se přitom považuje zejména: a) plagiátorství – tj. citace slov, dat či myšlenek bez přesného uvedení zdroje; b) manipulace s daty a informacemi (např. jejich úprava či arbitrární vytvoření); c) podvody

jakéhokoli druhu. Diskuse nad jakýmkoli tématem mají být vždy vedeny korektně a věcně bez osobních invektiv a s respektem k dalším lidem v diskusi. Porušení pravidel (např. jakékoli případy plagiátorství) se bude striktně řešit dle disciplinárního řádu FSV UK (dostupný na <https://fsv.cuni.cz/pro-zamestnance/vnitri-predpisy/disciplinari-rad>).

Kontakt a konzultace

Na konzultaci se studující zapisují přes webové stránky: <http://konzultace.fsv.cuni.cz/>

E-mail: eva.hejzlarova@fsv.cuni.cz

Hlavním komunikačním prostředím je moodle – stránky kurzu lze nalézt na <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=10166>. Bez přihlášení a aktivní účasti v tomto prostředí (odevzdávání úkolů, zpětná vazba) nelze kurz absolvovat.

Základní literatura

Drulák, P. a kol. (2008) Jak zkoumat politiku: Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích. Praha: Portál.

Hendl, J. (2009) Kvalitativní výzkum. Praha: Portál. Ritchie, J., Lewis, J. (2003) Qualitative Research Practice. A Guide for Social Science Students and Researchers. London: SAGE.

Švaříček, R., Šedřová, K. (2007) Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry. Praha: Portál.

Doplňková literatura

Blaikie, N. (2007) Approaches to Social Enquiry. Polity Press.

Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2005). The Sage Handbook of Qualitative Research (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Marshall, C. & Rossman, G. B. (1998). Designing Qualitative Research. Thousand Oaks, CA: Sage.

Schreier, M. (2012) Qualitative Content Analysis in Practice. Thousand Oaks, CA: Sage.

Silverman, D. (2000) Doing Qualitative Research. A practical handbook. Thousand Oaks, CA: Sage.